

Abrahamin juuret

”Uskon kautta oli Aabraham kuuliainen, kun hänet kutsuttiin lähtemään siihen maahan, jonka hän oli saava perinnöksi, ja hän lähti tietämättä, minne oli saapuva.” (Hepr. 11:8, VKR.)

Avaintekstit:

1. Moos. 12;
Jes. 48:20;
Jes. 36:6, 9;
Jer. 2:18;
1. Moos. 13;
1. Moos. 14;
Hepr. 7:1-10.

Olemme nyt tulleet Ensimmäisen Mooseksen kirjan keskikohtaan. Tämä keskellä kirjaa oleva jakso (1. Moos. 12–22) kattaa Abrahamin matkanteon Jumalan ensimmäisestä kutsusta leḥ leḥa, 'Lähde' (1. Moos. 12:1), mikä saa Abrahamin jättämään menneisyytensä, Jumalan toiseen kutsuun leḥ leḥa, 'Lähde' (1. Moos. 22:2), mikä saa Abrahamin luopumaan tulevaisuudestaan – sellaisena kuin se ilmeni hänen pojassaan. Kutsujen seurauksena Abraham on kaiken aikaa liikkeellä, ainainen siirtolainen, minkä takia häntä kutsutaan myös muukalaiseksi (1. Moos. 17:8).

Vaelluksellaan Abraham jää jonkinlaiseen tyhjiöön, ilman menneisyyttään, jonka hän on menettänyt, ja ilman tulevaisuutta, jota hän ei voi nähdä. Nämä kaksi kutsua kehystävät Abrahamin uskon matkaa, ja niiden välissä Abraham kuulee Jumalan äänen, joka vakuuttaa hänelle: ”Älä pelkää” (1. Moos. 15:1). Nämä Jumalan sanat ovat keskeisessä osassa Abrahamin matkan kolmessa vaiheessa, joita tarkastelemme tutkisteluissa 6, 7 ja 8.

Abraham oli uskon esimerkki (1. Moos. 15:6) ja hänet muistetaan Vanhassa testamentissa uskon miehenä (Neh. 9:7, 8). Uudessa testamentissa Abraham on yksi usein mainituista Vanhan testamentin miehistä, ja tällä viikolla alamme nähdä miksi.

Tämä tutkistelu on sapatiksi 7.5.2022

ABRAMIN LÄHTÖ

Lue 1. Moos. 12:1-9. Miksi Jumala kutsui Abramin jättämään maansa ja sukunsa? Miten Abram vastasi?

Jumala oli sanonut Nooalle, että tekisi liiton kaiken lihan kanssa (1. Moos. 9:15-17) ja ettei maailmanlaajuista tulvaa enää tulisi. Jumalan uusi, Abramille lausuma sana liittyy tuohon lupaukseen: *kaikki maailman kansat tulevat siunatuiksi Abramin kautta*.

Profetian täyttyminen alkaa sillä, että menneisyys pitää jättää taakseen. Abram jättää kaiken itselleen tutun: sukunsa, maansa, jopa osan itsestään. Lähdön intensiteetistä kertoo se, miten avainsanaa ”lähde” toistetaan alkutekstissä seitsemän kertaa tässä yhteydessä. Abramin on ensin jätettävä maansa, Kaldean Ur, joka on Babyloniaa (1. Moos. 11:31; Jes. 13:19). Kutsulla ”lähteä Babyloniasta” on pitkä historia Raamatun profeettojen keskuudessa (Jes. 48:20; Ilm. 18:4).

Abramin lähtö koskettaa myös hänen perhettään. Hänen on jätettävä perintönsä ja paljon siitä, mitä hän oli oppinut ja saanut syntymäoikeutensa, koulutuksensa ja vaikutusvaltansa kautta.

Silti Jumalan kutsuun lähteä liittyy enemmän. Heprean ilmaus *leh leha*, ’lähde’, tarkoittaa kirjaimellisesti käännettynä ’lähde itse’. Abramin lähtöön Babyloniasta liittyy muuta kuin ympäristön tai suvun jättäminen. Heprean kielen ilmauksessa korostuu ajatus itsestä. Abramin täytyy jättää *itsensä* päästäkseen eroon siitä osasta itseään, joka on kiinni babylonialaisessa menneisyydessä.

Päämääränä on maa, jonka Jumala hänelle näyttää. Samanlaista kieltä käytetään lisäkin uhraamisen yhteydessä (1. Moos. 22:2), kun viitataan Morian vuoreen, jolla lisä uhraataan ja jolle Jerusalemin temppeli tullaan rakentamaan (2. Aik. 3:1). Jumalan lupaus ei koske vain fyysistä kotimaata, vaan maailman pelastumista. Ajatus vahvistetaan Jumalan lupauksessa antaa siunauksensa kaikille kansoille (1. Moos. 12:2, 3). Verbi *bārah*, ’siunata’, esiintyy tekstissä viisi kertaa. Maailmanlaajuinen siunaus etenee Abrahamin siemenen kautta (1. Moos. 22:18; 1. Moos. 26:4; 1. Moos. 28:14) – siemenen, joka saa lopulta täyttymyksensä Kristuksessa (Ap. t. 3:25).

Mitä Jumala kutsuu sinua jättämään taaksesi?

EGYPTIN HOUKUTUS

Lue 1. Moos. 12:10-20. Miksi Abram jätti luvattun maan mennäkseen Egyptiin? Miten farao käyttäytyi Abraamiin verrattuna?

On ironista, että Abram, joka oli juuri saapunut luvattuun maahan, päätti lähteä sieltä Egyptiin, koska maahan tuli nälänhätä (1. Moos. 12:10). Muinaiset egyptiläiset tekstit vahvistavat tiedon, että ihmisiä lähti Kanaanista Egyptiin nälänhädän yllättäessä. Egyptiläisfarao Merikaren opetuksissa, jotka kirjattiin ylös keskivaltakunnan ajalla 2060-1700 eKr., Kanaanista tulevia ihmisiä kutsuttiin kurjiksi aasialaisiksi. Tällaista henkilöä kuvattiin: ”viheliäinen – – vettä vailla – – hän ei asu yhdellä paikalla, ruoka saa hänen jalkansa liikkumaan.” – Miriam Lichtheim, *Ancient Egyptian Literature, Vol. I: The Old and Middle Kingdoms* (Berkley, CA: University of California Press, 1973), s. 103, 104.

Kiusaus tukeutua Egyptiin oli usein ongelma muinaisille israelilaisille (4. Moos. 14:3; Jer. 2:18). Niinpä Egyptistä muodostui symboli sille, että ihmiset luottavat mieluummin ihmisiin kuin Jumalaan (2. Kun. 18:21; Jes. 36:6, 9). Egyptissä, jossa vettä oli saatavilla joka päivä, usko ei ollut välttämätöntä, sillä maan lupaus oli heti nähtävillä. Nälänhädestä kärsivään maahan verrattuna Egypti näytti hyvältä paikalta asua, Jumalan varoituksista huolimatta.

Abram, joka nyt jättää Kanaaninmaan on jyrkkä vastakohata sille Abramille, joka jätti Kaldean Urin. Aiemmin Abram on esitetty uskon miehenä, joka Jumalan kutsuun vastaten jätti Urin; nyt hän jättää luvattun maan omin päin ja omasta tahdostaan. Aiemmin Abram luotti Jumalaan; nyt hän käyttäytyy kuin omavaltainen ja epäeettinen poliitikko, joka luottaa vain itseensä. ”Egyptissä oleskelun aikana ilmeni, että Abrahamillakin oli inhimilliset heikkoutensa ja vajavuutensa. Salatessaan sen, että Saara oli hänen vaimonsa, Abraham ei luottanut Jumalan huolenpitoon eikä osoittanut sitä jaloa uskoa, joka muutoin oli hänelle niin ominaista.” (1AO 113.)

Tässä näemme sen, että jopa suuri Jumalan mies voi tehdä virheen eikä Jumala sittenkään hylkää häntä. Kun Uusi testamentti puhuu Abrahamista armosta pelastumisen esimerkkinä, se tarkoittaa juuri sitä – armoa. Ilman armoa Abrahamilakaan ei olisi ollut mitään toivoa.

Miksi tottelemattomuus ei koskaan ole hyvä valinta?

ABRAM JA LOOT

Lue 1. Moos. 13:1-18. Mitä kertomus opettaa luonteen tärkeydestä?

Abram palaa sinne, missä on ollut aiemminkin, ikään kuin Egyptin matka olisi ollut vain valitettava kiertotie. Jumala alkaa taas kirjoittaa historiaansa Abramin kanssa siitä, mihin se oli jäänyt Abramin ensimmäisellä matkalla luvattuun maahan. Abram pysähtyy ensiksi Beteliin (1. Moos. 13:3), kuten ensimmäistä kertaa sinne saapuessaankin (1. Moos. 12:3-6). Abram on tehnyt parannuksen ja on jälleen oma itsensä: uskon mies.

Abramin uusi yhteys Jumalaan näkyy heti hänen suhteissaan toisiin, esimerkiksi siinä, miten hän hoitaa veljenpoikansa Lootin kanssa ilmenevät, maan käyttöä koskevat ongelmat. Abram esittää rauhanomaista sopimusta ja antaa Lootin valita ensin (1. Moos. 13:9, 10), mikä on suuri avokätisyyden ja ystävällisyyden ele, joka kertoo siitä, millainen mies Abram oli.

Loot valitsi parhaan osan itselleen, runsasvetiset alangot (1. Moos. 13:10, 11), ilman että mietti tulevien naapureidensa turmeltuneisuutta (1. Moos. 13:13). Tämä paljastaa jotakin hänen ahneudestaan ja luonteestaan. Ilmaus ”valitsi itselleen” muistuttaa meitä ennen vedenpaisumusta eläneistä ihmisistä, jotka myös ”ottivat itselleen” (ks. 1. Moos. 6:2, RK 2012).

Abramin muutto sen sijaan oli uskon teko. Abram ei valinnut sitä osaa maasta, jonka sai; se annettiin hänelle Jumalan armosta. Toisin kuin Loot, Abram katsoi maata vasta Jumalan käskystä (1. Moos. 13:14). Vasta Abramin erottua Lootista Jumala puhuu Abramille uudestaan (1. Moos. 13:14). Tämä on ensimmäinen Raamatussa mainittu kerta, kun Jumala puhuu Abramille sen jälkeen, kun kutsui tämän pois Urista. ”Nosta silmäsi ja katsele tästä paikasta pohjoiseen, etelään, itään ja länteen, sillä koko sen maan, jonka näet, minä annan sinulle ja sinun jälkeläisillesi ikiajoiksi.” (1. Moos. 13:14, 15.) Sitten Jumala käskee Abramia: ”Lähde vaeltamaan maata pitkin ja poikin, sillä minä annan sen sinulle.” (1. Moos. 13:17.)

Herra tekee selväksi, että hän on se, joka antaa maan Abramille. Se on armon lahja, joka Abramin on otettava haltuunsa uskon kuuliaisuudessa. Yksin Jumalan työ saa aikaan kaiken sen, mitä Jumala on Abramille luvannut (1. Moos. 13:14-17).

BABYLONIN LIITTOUMA

Lue 1. Moos. 14:1-17. Mikä on merkittävää tässä sodassa, joka syttyi heti luvatus maan lahjan jälkeen? Mitä kertomus opettaa Abramista?

Tämä on ensimmäinen sota, josta Raamattu kertoo (1. Moos. 14:2). Neljä Mesopotamian ja Persian armeijaa liittyy viiden kanaanilaiskuninkaan armeijoita vastaan. Näiden joukossa ovat myös Sodomian ja Gomorran kuninkaiden joukot (1. Moos. 14:8). Kyseessä on suuri konflikti (1. Moos. 14:9). Taistelun syy liittyy siihen, että kanaanilaiskansat olivat kapinoineet babylonialaisia hallitsijoita vastaan (1. Moos. 14:4, 5). Vaikka kertomuksessa viitataan tiettyyn historialliseen konfliktiin, tämä ”globaali” taistelu ajoittuu kuitenkin juuri sen jälkeiseen aikaan, kun Jumala on antanut luvatus maan Abramille, mikä antaa tapahtumalle tiettyjä hengellisiä merkityksiä.

Niin monen kanaanilaiskansan osallistuminen viittaa siihen, että konfliktissa oli kyse maan itsemääräämisoikeudesta. On ironista, että Abramin leiri on ainoa joukko, joka jätetään konfliktiin ulkopuolelle, ainakin alkuun, vaikka se on juuri se osapuoli, jolla todella olisi kuulunut olla kiinnostusta asiaan, sillä Abram oli maan ainoa todellinen omistaja.

Abram on puolueeton, koska ei ajattele saavansa luvattua maata aseellisesti pakottamalla tai ovelien poliittisten strategioiden avulla. Abramin valtakunta on Jumalan lahja. Abram puuttuu tilanteeseen vain siksi, että hänen veljenpoikansa Loot oli viety vangiksi taistelujen tuoksinassa (1. Moos. 14:12, 13).

”Aabraham asui kaikessa rauhassa Mamren tammistossa, jonne sitten muuan pakolainen toi tiedon taistelusta ja hänen veljenpoikansa surkeasta kohtalosta. Aabraham ei ollut muistellut Lootin kiittämättömyyttä millään pahalla. Nyt hänen mielensä jälleen heltyi siinä määrin, että hän päätti pelastaa sukulaisensa. Kysytyään ensin neuvoa Jumalalta hän varustautui sotaretkelle.” (1AO 118.)

Abram ei kuitenkaan hyökkää koko liittoumaa vastaan. Nopealla yöllisellä iskujoukon hyökkäyksellä Abram valtaa leirin, jossa Lootia pidettiin vankina. Loot pelastetaan. Näin uskollinen Jumalan mies Abram osoitti myös suurta rohkeutta ja luonteenlujuutta. Epäilemättä hänen vaikutusvaltansa alueella kasvoi ja ihmiset näkivät, millainen mies hän oli ja oppivat lisää siitä Jumalasta, jota hän palveli.

MELKISEDEKIN KYMMENYKSET

Lue 1. Moos. 14:18-24 ja Hepr. 7:1-10. Kuka Melkisedek oli? Miksi Abram antoi kymmenykset tälle papille, joka tuntuu ilmaantuneen paikalle kuin tyhjästä?

Sen jälkeen kun Abram on saanut kiitokset kanaanilaiskuninkailta hän itse kiittää paikalle ilmaantunutta, mysteeristä pappi Melkisedekä antamalla tälle kymmenykset.

Melkisedek tulee Salemin kaupungista. Salem tarkoittaa rauhaa, mikä onkin sopiva viesti sodan kuohunnan jälkeen. Melkisedek-nimen sedek-osa tarkoittaa oikeudenmukaisuutta, mikä on vastakohta sille, mitä Sodomian kuninkaan Beran ('pahuudessa') ja Gomorran kuninkaan Birshan ('häijyydessä') nimet tarkoittavat. Nimet olivat kenties sukunimiä, jotka oli annettu sen mukaan, mitä kuninkaat edustivat (1. Moos. 14:2).

Melkisedek ilmestyy paikalle, kun kanaanilaiskuninkaiden edustama väkivalta ja pahuus on saatu loppumaan. Tässä tekstissä näemme myös Raamatun ensimmäisen maininnan papista (1. Moos. 14:18). Se, että Melkisedek yhdistetään Korkeimpaan Jumalaan (1. Moos. 14:18), selvästi osoittaa, että Abram piti Melkisedekä sen Jumalan pappina, jota hän palveli. Melkisedekä ei pidä kuitenkaan sekoittaa Kristukseen. Hän oli Jumalan edustaja kansan keskellä tuona aikana (EGW 1BC, osa 1, s. 1092, 1093.)

Melkisedek toimittaa papin virkaa. Hän tarjoaa "leipää ja viiniä", ja tällaisessa ilmauksessa viinillä viitataan usein vastapuristettuun rypälemehuun (5. Moos. 7:13; 2. Aik. 31:5), kuten myöhemminkin kohdassa, jossa kehoitetaan antamaan kymmenykset (5. Moos. 14:23). Lisäksi Melkisedek siunaa Abramin (1. Moos. 14:19).

Samalla kertaa Abram "antoi hänelle kymmenykset kaikesta saaliista" (1. Moos. 14:20) kiitoksena korkeimmalle Jumalalle, joka on "taivaan ja maan luoja" (1. Moos. 14:19).

Tällainen titteli viittaa luomiskertomuksen alkuun (1. Moos. 1:1), jossa ilmaisu "taivaan ja maan" tarkoittaa kaikkea. Kymmenykset ymmärretään kiitollisuuden osoituksena Luojalles, joka omistaa kaiken (Hepr. 7:2-6; vrt. 1. Moos. 28:22). Paradoksaalista kyllä, uhraaja ei ajattele kymmenyksiä omana lahjanaan Jumalalle, vaan Jumalan lahjana hänelle, koska Jumala alun alkaenkin antaa meille kaiken.

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen G. White, *Alfa ja omega*, osa 1, s. 117-119 tai *Patriarkat ja profeetat*, s. 114-117.

”Kristuksen seurakunnan on määrä olla siunauksena ja sen jäsenten on tarkoitus saada siunaus heidän siunatessaan toisia. Jumalan tavoite hänen valitessaan kansaa ei ollut vain se, että hän voisi adoptoida heidät omiksi pojikseen ja tyttäriksensä, vaan myös se, että hän heidän kauttaan voisi antaa maailmalle jumalallisen valaistuksen edut. Kun Herra valitsi Abrahamin, hän ei valinnut tätä vain olemaan Jumalan erityinen ystävä, vaan myös kanava, jonka kautta Herran kallisarvoiset ja erityiset etuoikeudet voitaisiin antaa kansoille. Hänen oli määrä olla valona ympäristönsä moraalisisessa pimeydessä.

Aina kun Herra siunaa lapsiaan valolla ja totuudella, hän ei tee sitä vain siksi, että he saisivat ikuisen elämän lahjan, vaan että heidän ympärillään olevat ihmiset voisivat myös saada hengellisen valaistumisen. – – ‘Te olette maan suola.’ Kun Jumala antaa lapsilleen suolaa, se ei ole tarkoitettu vain heitä itseään varjelemaan, vaan heidän on tarkoitus olla toimijoita, jotka auttavat toisiakin varjeltumaan. – –

Loistatteko te elävinä kivenä Jumalan rakennuksessa? – – Meillä ei ole aitoa uskontoa, ellei se vaikuta hillitsevästi meihin kaikissa liiketoimissamme. Meillä tulisi olla käytännön jumalaisuutta, jota kudomme elämäntyömme kankaaseen. Meillä tulisi olla Kristuksen muuttava armo sydämässämme. Tarvitsemme paljon vähemmän itseämme ja paljon enemmän Jeesusta.” (RC 205.)

Keskustelunaiheita:

1. Abrahamin saaman siunauksen valossa (”siunaan sinua – – ja sinun saamasi siunaus tulee siunaukseksi kaikille”, 1. Moos. 12:2, 3), mitä siunauksen saaminen tarkoittaa? Miten me ihmisinä, jotka palvomme samaa Jumalaa kuin Abram, voimme olla siunauksena toisille?

2. Mitä väärää oli siinä, että Abraham esitti puolittomuuden koskien sisartaan/vaimoaan? Kumpi on pahempaa valehteleminen vai puolittomuuden esittäminen, joka tarkkaan ottaen on kuitenkin valehtelemista?

3. Lue uudestaan 1. Moos. 14:21-23, jossa näemme Abramin vastauksen Sodomian kuninkaalle. Miksi Abram vastasi näin? Minkä tärkeän opetuksen voimme saada tästä kertomuksesta? Eikö Abram olisi ollut oikeutettu ottamaan vastaan sen, mitä kuningas hänelle tarjosi?